

Poštnina plačana v gotovini

Cena Dlu 2

OPERA

GLEDALIŠKI LIST

NARODNEGA GLEDALIŠČA V LJUBLJANI 1929/30

IZHAJA ZA VSAKO PREMIJERO

UREDNIK: MIRKO POLIČ

Pohujšanje v dolini šentflorjanski

Premijera 11. maja 1930

NOGAVICE

ROKAVICE

vedno prihajajoče novosti

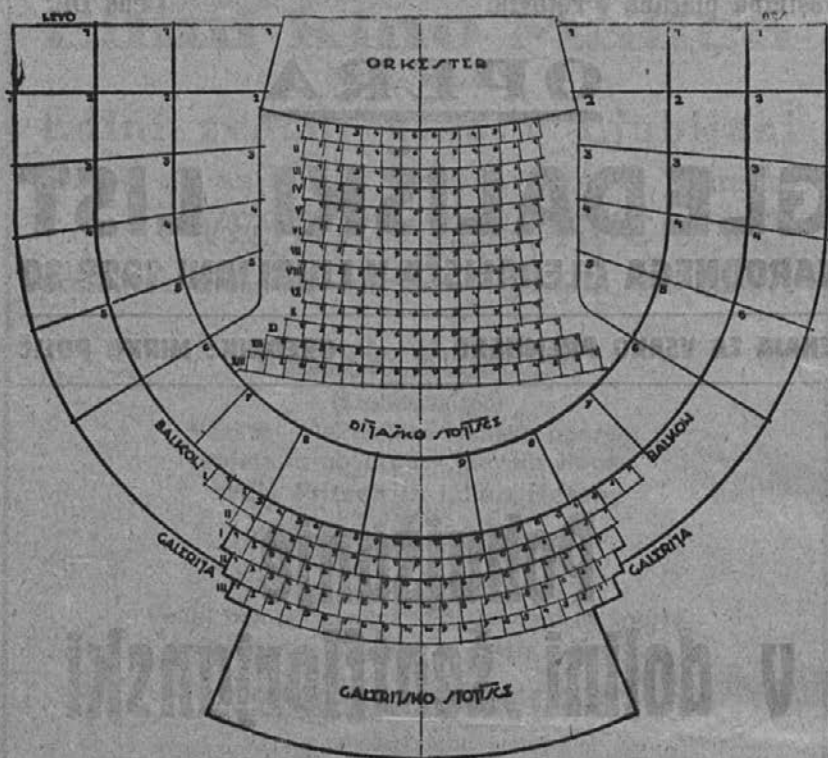
dobite le v specialni trgovini

SREČKO VRŠIČ nasl.

V. LESJAK

LJUBLJANA, ŠELENBURGOVA ULICA ŠT. 3

RAZVRSTITEV SEDEŽEV V DRAMI

JUTROVI MALI OGLASI

PRODAJO

KUPIJO

POSREDUJEJO

*VSE in
VSAKOMUR*

Oglasni oddelek »JUTRA« *LJUBLJANA
PREŠERNOVA UL. 4*

GLEDALIŠKI LIST

NARODNEGA GLEDALIŠČA V LJUBLJANI

Izhaja za vsako premijero

Premijera 11. maja 1930

M. Bravničar

Matija Bravničar:

Ob priliki vprizoritve operne farse „Pohujšanje v dolini šentflorjanski“

I.

Operna oblika je v pravem pomenu besede — teater; za glasbenika je neke vrste kompromis, v katerem ne sme čista umetnost utrpeti kvalitete.

II.

Operno obliko so zagrešili naši predniki — od takrat pa do danes jo osvežujejo poizkusi, da bi vzdržala svojo upravičenost in pridobila na logiki.

III.

Opera je sicer salonskega porekla, vendar je prešla v lastninsko pravico vseh slojev — zato menda jo snubijo skoraj vsi skladatelji z večjim ali manjšim uspehom.

Pohuišanje v dolini šentflorjanski

Operna farsa v treh dejanjih. Napisi I. Cankar. Uglasil M. Bravničar.

Dirigent: A. Neffat.

Režiser: C. Debevec.

Krištof Kobar, imenovan Peter	V. Janko
Jacinta	K. Staller-Stotter k.
Župan	J. Betetto
Županja	C. Medvedova
Dacar	P. Grba
Dacarka	V. Balatkova
Ekspeditorica	N. Španova
Učitelj Šviligoj	Fr. Mohorič
Notar	A. Perko

Štacunar	M. Simončič
Štacunarka	Š. Ramšakova
Cerkovnik	B. Peček
Debeli človek	J. Povh
Popotnik	J. Gostič
Zlodej	L. Kovač
I. gost	A. Sekula
II. gost	J. Jeromova

Godi se v dolini šentflorjanski v današnjih časih.

Blagajna se odpre ob pol 8. uri

Parter: Sedeži I. vrste	Din 46
" II.-III. vrste	" 40
" IV.-VI.	" 38
" VII.-IX.	" 35
" X.-XI.	" 30

Lože: Lože v parterju	" 180
" I. reda 1-5	" 180
" 6-9	" 200

Lože: balkonske	1. 100
" 2.	" 120
Nadaljni ložni se	v parterju " 25
" v I. redu	" 30
" na balkonu	" 20

Balkon: Sedeži I.	" 30
" II.	" 25
" III.	" 18

Začetek ob 8. uri

Konec po 11. uri

Galerija: Sedeži I. vrste	Din 16
" II.	" 14
" III.	" 14
" IV.	" 10
" V.	" 10
Stojšče	" 4
Dijaško stojšče	" 7

VSTOPNICE se dobivajo v predprodaji pri gledališki blagajni opernem gledališču od 10. do pol 1. in od 3. do 5. ure

IV.

Laška opera je opera zvezdnikov. Prima donna in primo uomo imata okrog sebe okvir rekvizitov (skladatelja, dirigenta, režiserja, orkester, zbor in ostalo), da prideta osebno čim bolj do veljave — to je najmočnejša negacija kolektivne umetnosti.

V.

Glasilke, zvok orkestra, osebe protagonistov etc. ne smejo biti cilj samim sebi, temveč sredstvo za dosego cilja — ne avtorja, temveč njegove intuicije.

VI.

»Pohujšanje« je miselna farsa. Spada med kolektivno umetnost. Vse uloge v tej stvari so glavne.

VII.

Da muzicirajo pri pogrebih, da muzicirajo v cerkvi, se mi zdi manj logično nego muziciranje pri miselni farsii.

VIII.

Misli imajo tudi svoje čutne in čustvene odtenke in če se kdorkoli loti teh odtenkov, ni zagrešil ničesar zoper naturo stvari.

IX.

Ne uvidevam potrebe, da bi morala imeti opera svoj libreto. Vse na tem svetu ima v sebi svojo muziko. Mislim, da bi lahko skomponirali tudi Pitagorejev izrek.

X.

Cankarjeva farsa, prenešena v glasbeni okvir, zame ni eksperiment, temveč posledica mojega naziranja o teatru.

XI.

Slovenci smo srečen narod — nimamo tradicije, največje coklje v svobodnem mišljenju in ustvarjanju novih vrednot.

XII.

Močan element v človeku je komodnost — to je mehanični zakon vztrajnosti, prenešen v življenje posameznika. Če kdo prehudo občuti, da se nisem oziral na to lastnost, naj mi oprosti.

Ciril Debevec:

Pet opazk k režiji opere „Pohujšanje v dolini šentflorjanski“

I.

Režijo »Pohujšanja« sem prevzel na izrecno željo g. komponista. Za stvari, ki si jih še ne zaupam, bi se sicer sam nikoli ne upal potegovati.

II.

Čeprav moram v svojo sramoto priznati, da si z opero, njenim bistvom in njenim poslanstvom nisem še kdove kako na jasnem, sem vendar že dolgo mnenja, da je treba za dobro opero tudi dobrega libreta. Ampak libreta. Dobesedno komponiranje dramskega besedila »Pohujšanja« se mi zdi zelo težka in kočljiva zadeva. Za operno godbo v »starem pomenu besede« se mi zdi ta prvotna oblika deloma preostra, deloma preabstraktna, zlasti pa preduhovita. Za godbo v »novem pomenu besede« pa skoraj nekoliko preenostavna.

III.

Gledališka umetnost je sintetična umetnost. To vem. Vendar stavljam tudi v operni režiji pevca in igralca na prvo, orkester na drugo in sceno na tretje mesto. (Za utemeljevanje teh svojih nazorov nimam zdaj niti časa niti prostora.) Za pevca mi gre, za vlogo, za njeno vsebino (duhovno in muzikalno) in za pravo obliko. Razločnost besede in jasnost značajev (odnosno tipov), nazornost in pomembnost izvedbe mi gresta v tem delu nad vse.

IV.

Posebna naloga je bila seveda iskanje primerne kompromisne oblike za Cankarjev tekst in komponistovo godbo. Godba in opera imata svoje zakone in na té se je treba brezpogojno ozirati. Svojo dramsko koncepcijo »Pohujšanja« sem moral zato v splošnem zelo podrediti partituri, kar pa seveda nikakor ni vedno enostavno in zadovoljivo početje. Položajno bistvenih diferenc sicer ni, obstajale pa so manjše ali večje miselne, psiho-

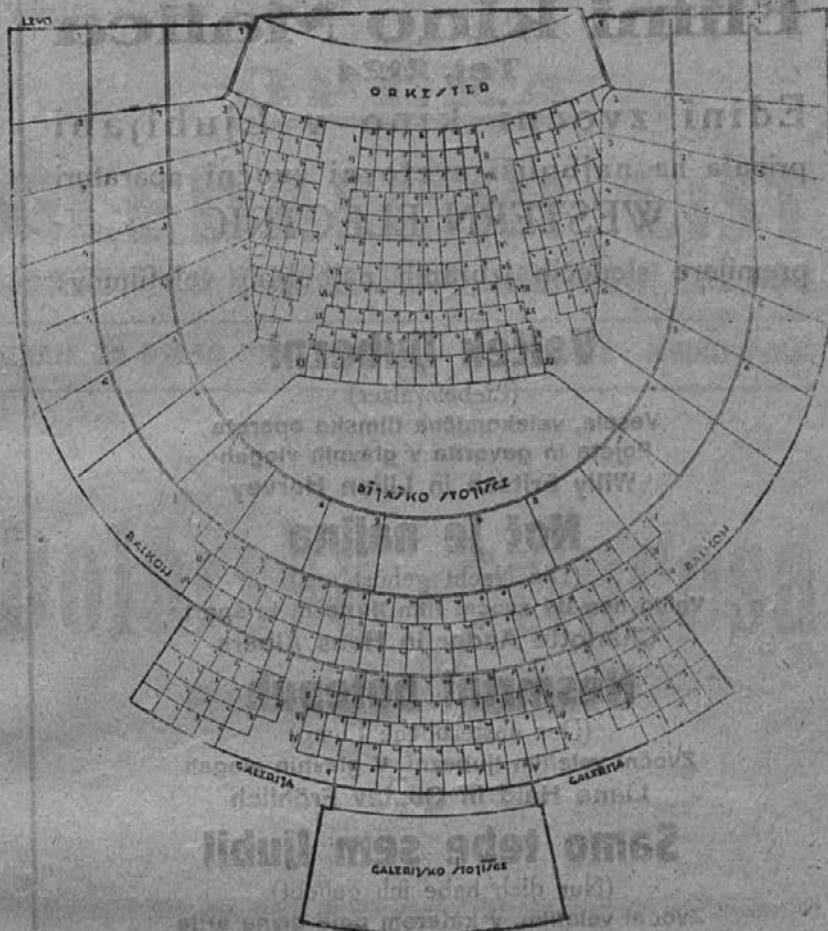
loške, dinamične in agogične razlike, ki jih je bilo treba — po možnosti in dogovorno s komponistom in kapelnikom seveda — premostiti na način, ki ne kvari preveč niti Cankarjevega smisla niti Bravničarjeve kompozicije.

V.

V splošnem se tudi jaz popolnoma priključujem nazoru, da se mora operni režiser ozirati predvsem na bistvo glasbe in pa na glasbeno oblikovno strukturo. Bravničarjevo »Pohujšanje« pa je neke vrste »Sprechgesang-opera« (sploh ne vem, če ta panoga že eksistira) in bi zahtevalo pravzaprav tudi novo, svojevrstno režijo. Tej vrsti režije pa, mislim, da jaz, vsaj za zdaj, še nisem čisto dorasel.

RAZVRSTITEV SEDEŽEV V OPERI

Protinikotin „Nicotless“

je zdravju neškodljivo,
sigurno raztrovalno de-
lujoče sredstvo, ne da
bi vplivalo na kvaliteto,
okus in aromo tobaka.
Dobi se v lekarnah, dro-
gerijah in trafikah

Elitni kino Matica

Tel. 2124

Edini zvočni kino v Ljubljani
prinaša na najboljši svetovni zvočni aparaturi

WESTERN ELECTRIC

premijere sledečih izbranih najboljših velefilmov:

Valček ljubezni

(Liebeswalzer)

Vesela, velekomična filmska opereta

Pojeta in govorita v glavnih vlogah

Willy Fritsch in Lilian Harvey

Noč je najina

(Die Nacht gehört uns)

Veliki nemški zvočni film ljubezni in športa

Charlotte Ander in Hans Albers

Nesmrtni potepuh

(Der unsterbliche Lump)

Zvočni velefilm ljubezni. V glavnih vlogah

Liane Haid in Gustav Fröhlich

Samo tebe sem ljubil

(Nur dich habe ich geliebt)

Zvočni velefilm, v katerem poje divne arije

Mady Christians

Ne verujem več nobeni ženi

(Ich glaub nie mehr an eine Frau)

Zvočni velefilm s slavnim nemškim komornim pevcem

Richard Tauberjem v glavni vlogi

Hadži Murat

Zvočni film po romanu L. N. Tolstega

Ivan Možuhin, Lil Dagover, Betty Amann

Zmagovalci vsemirja

Zvočni velefilm hrabrih ameriških pilotov

Ramon Novarro

Nekronana kraljica

Zvočni velefilm ljubezni z divno

Corinne Griffith